KOMISSION PÄÄTÖS (EU) 2021/1871,

annettu 22 päivänä lokakuuta 2021,

ekologisista arviointiperusteista EU-ympäristömerkin myöntämiseksi sisä- ja ulkomaaleille ja -lakoille annetun päätöksen 2014/312/EU muuttamisesta

(tiedoksiannettu numerolla C(2021) 7514)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon EU-ympäristömerkistä 25 päivänä marraskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 66/2010 ([1]) ja erityisesti sen 8 artiklan 2 kohdan,

on kuullut Euroopan unionin ympäristömerkintälautakuntaa,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksen (EY) N:o 66/2010 mukaan EU-ympäristömerkki voidaan myöntää tuotteille, joiden ympäristövaikutukset koko niiden elinkaaren aikana ovat tavanomaista vähäisemmät. Erityiset EU-ympäristömerkin myöntämisperusteet vahvistetaan tuoteryhmittäin.

(2) Komission päätöksessä 2014/312/EU ([2]) vahvistetaan myöntämisperusteet sisä- ja ulkomaaleille ja -lakoille sekä tähän liittyvät arviointi- ja todentamisvaatimukset.

(3) Kesäkuun 30 päivänä 2017 tehdyn EU-ympäristömerkin toimivuustarkastuksen (REFIT) ([3]) johtopäätösten mukaisesti komission yksiköt ovat arvioineet tämän muutoksen tarkoituksenmukaisuutta, jotta voitaisiin taata järjestelmän laajamittainen käyttöönotto tämän tuoteryhmän osalta. On myös kuultu julkisia sidosryhmiä.

(4) Arvioinnissa vahvistettiin, että pigmenttiä titaanidioksidi (TiO2), CAS-numero 13463-67-7, ja pigmenttilisäainetta trimetylolipropaani (TMP), CAS-numero 77-99-6, koskeva poikkeus on tarpeen, jotta perusteet pysyvät täysin käyttökelpoisina.

(5) Sen jälkeen, kun hyväksyttiin komission delegoitu asetus (EU) 2020/217 ([4]), pigmentti titaanidioksidi kuivana jauheena on yhdenmukaistetussa luokituksessa luokiteltu kategoriaan 2 kuuluvaksi hengitysteitse syöpää aiheuttavaksi aineeksi ja siihen on liitetty vaarakoodi H351 ja vaaralauseke ”epäillään aiheuttavan syöpää”, kun vähintään 1 prosentilla titaanidioksidihiukkasista aerodynaaminen halkaisija on enintään 10 μm. Tämä luokittelu tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2021 ja kyseisestä päivämäärästä alkaen titaanidioksidia ei enää voi käyttää EU-ympäristömerkin saaneissa maaleissa ja lakoissa pitoisuuksina, jotka ylittävät 0,010 painoprosenttia, elleivät ne ole nimenomaisesti saaneet poikkeusta komission päätöksen 2014/312/EU liitteessä olevassa 5(a)(i) kohdassa esitettyjen vaatimuksien soveltamisesta.

(6) Teollisuuden sidosryhmien, EU:n ympäristömerkintälautakunnan jäsenien ja EU-ympäristömerkin haltijoiden toimittamien tietojen perusteella titaanidioksidia käytetään tällä hetkellä ainakin 91 prosentissa EU-merkin saaneista maaleista ja lakoista (tyypillinenTiO2-pitoisuus on 3–30 painoprosenttia maaleissa ja lakoissa ja enintään 65 prosenttia sävytyspastoissa). Muissa ISO 14024 -standardin mukaisissa tyypin I ympäristömerkinnöissä myönnetään jo poikkeus titaanidioksidin käytön osalta pitoisuudesta riippumatta nestemäisissä maaleissa ja lakoissa, joihin ei ole liitetty vaarakoodia H351.

([1]) EUVL L 27, 30.1.2010, s. 1.

([2]) Komission päätös 2014/312/EU ekologisista arviointiperusteista EU-ympäristömerkin myöntämiseksi sisä- ja ulkomaaleille ja -lakoille (EUVL L 164, 3.6.2014, s. 45).

([3]) Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) 25 päivänä marraskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 122/2009 ja EU-ympäristömerkistä 25 päivänä marraskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 66/2010 täytäntöönpanon tarkastelusta (COM(2017) 355).

([4]) Komission delegoitu asetus (EU) 2020/217, annettu 4 päivänä lokakuuta 2019, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008 muuttamisesta sen mukauttamiseksi tekniikan ja tieteen kehitykseen ja kyseisen asetuksen oikaisemisesta (EUVL L 44, 18.2.2020, s. 1).

(7) Titaanidioksidi on kaikkia muita tunnettuja vaihtoehtoja parempi pigmentti korkean kirkkaudensa ja korkean taitekertoimensa vuoksi. Jotta pinnoitteelle saataisiin tietty peittokyky, maaleissa ja lakoissa, joissa käytetään vaihtoehtoisia pigmenttejä, kuten zirkoniumoksidia, sinkkioksidia, bariumsulfaattia tai sinkkisulfaattia, olisi oltava suurempia pigmenttipitoisuuksia tai niitä olisi levitettävä tiheämpänä pinnoitteena, jolla on suurempi vaikutus ympäristöön.

(8) Pyydettävää poikkeusta titaanidioksidin käyttöön EU-ympäristömerkillä varustetuissa maaleissa ja lakoissa olisi sovellettava ainoastaan seoksiin, joissa titaanidioksidin esiintyminen ei johda lopputuotteen luokitteluun vaarakoodilla H351. Delegoidun asetuksen (EU) 2020/217 mukaan sellaisten nestemäisten seosten pakkaukset, jotka sisältävät vähintään 1 prosenttia titaanidioksidihiukkasia, joiden aerodynaaminen halkaisija on enintään 10 µm, on merkittävä seuraavalla lausekkeella: EUH211 – ”Varoitus! Vaarallisia keuhkorakkuloihin kulkeutuvia pisaroita saattaa muodostua suihkutuksen yhteydessä. Älä hengitä suihketta tai sumua.”, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008 ([5]) liitteessä II olevassa 2 osassa säädetään.

(9) Kun maaliskuussa 2020 tehtiin tietojen yhteistoimitus Euroopan kemikaaliviraston hallinnoimaan luokitusten ja merkintöjen luetteloon, pigmenttilisäaine trimetylolipropaani (TMP) luokiteltiin kategoriaan 2 kuuluvaksi lisääntymiselle vaaralliseksi aineeksi ja siihen liitettiin vaarakoodi H361fd ja vaaralauseke ”epäillään heikentävän hedelmällisyyttä tai vaurioittavan sikiötä”. Maalintuottajat eivät käytä trimetylolipropaania suoraan, mutta sitä voi esiintyä pigmenteissä lisäaineena enintään 1,0 painoprosentin pitoisuuksina (yleensä enintään 0,6 painoprosenttia). Trimetylolipropaania ei enää voi käyttää EU-ympäristömerkin saaneissa maaleissa ja lakoissa, jos sen pitoisuus maali- tai lakkatuotteessa ylittää 0,010 painoprosenttia. Trimetylolipropaanilla käsiteltyjen pigmenttien käytön helpottamiseksi trimetylolipropaanin käytölle on nimenomaisesti myönnettävä poikkeus päätöksen 2014/312/EU perusteessa 5(a) ”Vaaraluokituksiin ja riskilausekkeisiin sovellettavat yleiset rajoitukset” esitetyistä vaatimuksista.

(10) Alan sidosryhmiltä, EU:n ympäristömerkintälautakunnan jäseniltä ja EU-ympäristömerkin haltijoilta saatujen tietojen perusteella pigmenttejä käsitellään trimetylolipropaanilla, jotta voidaan parantaa niiden virtausta annostelun aikana ja dispersiota sekoituksen aikana. Pigmenttien käsittely trimetylolipropaanilla parantaa dispersiota ja lyhentää sekoittumisaikoja (arviolta 30 prosenttia), ja siten saavutetaan energiansäästöjä ja parannetaan laitosten tuottavuutta. Tällä hetkellä ei ole tiedossa vaihtoehtoja, jotka tarjoaisivat trimetylolipropaanin virtaukseen ja dispersioon liittyvät hyödyt. On arvioitu, että trimetylolipropaanin vaarattomia tai vähemmän vaarallisia vaihtoehtoja koskeva tutkimus- ja kehitystyö kestäisi vähintään kaksi vuotta ilman takeita menestyksestä. Trimetylolipropaanilla käsiteltyjen pigmenttien käytön jatkaminen maali- ja lakkatuotteissa on jo sallittu useissa muissa ISO 14024 -standardin mukaisissa tyypin I ympäristömerkeissä unionissa.

(11) Titaanidioksidia ja trimetylolipropaania koskevien poikkeusten tarve päätöksen 2014/312/EU voimassaolon päätyttyä olisi arvioitava huolellisesti tähän liittyvien perusteiden tarkastusprosessin aikana. Teollisuutta kannustetaan tällä välin etsimään näille aineille turvallisempia vaihtoehtoja.

(12) Selkeyden vuoksi on tarpeen korvata päätöksen 2014/312/EU liitteen lisäyksessä olevan 1 kohdan iii alakohdassa ilmoitettu kynnysarvo 0,0200 prosenttia aineelle 2-metyyli-2H-isotiatsol-3-oni (MIT), CAS-numero 2682-20-4; EY-nro 220-239-6, kynnysarvolla 0,0015 prosenttia kyseisen liitteen perusteen 5(a) sisällön yhdenmukaistamiseksi asetuksen (EY) N:o 1272/2008 ([6]) 13. mukauttamisen tekniikan ja tieteen kehitykseen kanssa; mukautus tuli voimaan 1 päivänä toukokuuta 2020.

(13) Kyseisessä 13. mukauttamisessa tekniikan ja tieteen kehitykseen MIT:n kynnysarvo on itse asiassa laskettu 0,0015 prosenttiin, ja tämä aiheuttaisi sen, että seos luokitellaan ihoa herkistäväksi aineeksi kategoriaan 1A ja siihen liitetään vaarakoodi H317 ja vaaralauseke ”voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion”. Peruste 5(a) ei salli lopullisen EU-ympäristömerkin saaneen maalin tai lakan luokittelua vaarakoodilla H317, ellei ole myönnetty nimenomaista poikkeusta. Näin ollen päätöksen 2014/312/EU liitteessä olevassa EU-ympäristömerkin lisäyksessä MIT:lle asetettu 0,0200 prosentin kynnysarvo on aiheuttaa ristiriidan ja se olisi korvattava 0,0015 prosentilla.

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

([6]) Komission asetus (EU) 2018/1480, annettu 4 päivänä lokakuuta 2018, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008 muuttamisesta sen mukauttamiseksi tekniikan ja tieteen kehitykseen ja komission asetuksen (EU) 2017/776 oikaisemisesta (EUVL L 251, 5.10.2018, s. 1).

(14) Selkeyden vuoksi päätöksen 2014/312/EU liitteen lisäyksessä olevan 1 kohdan iii alakohdassa on tarpeen korvata kynnysarvo 0,0500 prosenttia aineelle 2-oktyyli-2H-isotiatsol-3-oni (OIT), CAS-numero 26530-20-1; EY-nro 247-761-7 kynnysarvolla 0,0015 prosenttia kyseisen liitteen perusteen 5(a) sisällön yhdenmukaistamiseksi asetuksen (EY) N:o 1272/2008 15. mukauttamisen tekniikan ja tieteen kehitykseen kanssa; mukautus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2022.

(15) Kyseisessä 15. mukauttamisessa tekniikan ja tieteen kehitykseen OIT:n kynnysarvo lasketaan 0,0015 prosenttiin, ja tämä johtaisi seoksen luokittelemiseen ihoa herkistäväksi aineeksi kategoriaan 1A, ja siihen liitettäisiin vaarakoodi H317 ja vaaralauseke ”voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion”. Peruste 5(a) ei salli lopullisen EU-ympäristömerkin saaneen maalin tai lakan luokittelua vaarakoodilla H317, ellei ole myönnetty nimenomaista poikkeusta. Näin ollen EU-ympäristömerkkiä koskevassa lisäyksessä OIT:lle asetettu 0,0500 prosentin kynnysarvo aiheuttaa ristiriidan 1 päivästä maaliskuuta 2022 alkaen, ja se olisi korvattava 0,0015 prosentilla kyseisestä päivästä alkaen.

(16) Sen vuoksi päätöstä 2014/312/EU olisi muutettava.

(17) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat asetuksen (EY) N:o 66/2010 16 artiklalla perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

Ainoa artikla

Muutetaan päätöksen 2014/312/EU liite tämän päätöksen liitteen mukaisesti.

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 22 päivänä lokakuuta 2021.

Komission puolesta
Virginijus SINKEVIČIUS
Komission jäsen

LIITE

Muutetaan päätöksen 2014/312/EU liitteen lisäys seuraavasti:

1) Muutetaan jakso, jonka otsikko on ”1) Väriaineisiin, sidosaineisiin ja lopputuotteeseen lisätyt säilöntäaineet iii) Käyttövalmiiden tuotteiden isotiatsolinoni-aineiden ja -yhdisteiden sallitut määrät” seuraavasti:

   a) Korvataan ”2-metyyli-2H-isotiatsol-3-oni 0,0200 %” seuraavasti:

      ”2-metyyli-2H-isotiatsol-3-oni 0,0015 %”.

   b) Korvataan ”2-Oktyyli-2H-isotiatsol-3-oni 0,0500 %” seuraavasti:

      ”2-oktyyli-2H-isotiatsol-3-oni: 0,0500 % (28 päivään helmikuuta 2022); 0,0015 % (1 päivästä maaliskuuta 2022)”.

2) Korvataan jaksossa, jonka otsikko on ”5. Sekalaiset toiminnalliset aineet yleisessä käytössä”, f alakohta (Väriaineet) seuraavasti:

”Aineryhmä	Rajoituksen ja/tai poikkeuksen soveltamisala	Pitoisuusrajat (soveltuessa)	Arviointi ja todentaminen
f) Väriaineet Soveltamisala: Kaikki tuotteet	Rajoitus: Metalleja sisältäviä väriaineita voidaan käyttää ainoastaan, jos väriaineen laboratoriotestit osoittavat, että metallikromofori on sitoutunut kidehilaan ja on liukenematon. Poikkeus: Seuraavia metalleja sisältäviä väriaineita voidaan käyttää ilman testausta: — Bariumsulfaatti — Antimoninikkeli liukenemattomassa TiO2-hilassa — Kobolttialumiinisinispinelli — Kobolttikromiitti sinivihreä spinelli	Ei sovelleta	Todentaminen: Testaustulokset, jotka osoittavat, että väriainekromofori on sitoutunut kidehilaan ja on liukenematon. Testimenetelmä: DIN 53770–1 tai vastaava
	Poikkeus arviointiperusteesta 5.(a): Syöpää aiheuttava, kategoria 2, H351 (hengitysteitse) — Ainoastaan titaanidioksidille (TiO2) ja vain tapauksissa, joissa titaanidioksidin esiintyminen ei aiheuta ympäristömerkin saavan maali- tai lakkatuotteen luokittelua syöpää aiheuttavaksi, kategoria 2, H351	Ei sovelleta	Todentaminen: Hakijan on osoitettava, että sekä sillä itsellään että titaanidioksidin toimittajalla on käytössä järjestelmät, joilla minimoidaan työntekijöiden altistuminen kuivalle titaanidioksidijauheelle työpaikalla (esim. suljetut annostelujärjestelmät, tuuletetut annostelu- ja sekoitusalueet, henkilönsuojaimet).
	Poikkeus arviointiperusteesta 5.(a): Lisääntymiselle vaarallinen, kategoria 2, H361fd — Trimetylolipropaanille (TMP) ja ainoastaan silloin, kun sitä käytetään lisäaineena väriaineissa	0,50 %	Todentaminen: Väriaineen toimittajan on ilmoitettava, että trimetylolipropaanin pitoisuus väriaineesta on enintään 0,50 % w/w.”